

Изложба ђака Уметничке школе

Уметничка школа, и поред тога што открива с времена на време леп број талената, вегетира. Ова школа, остављена по страни до пажње коју би заслужила у једној мери, са малим средствима је брзо новача који би многе младе буде потстрековао (већ због есенцијалне стипендије), на веће напоре и на трајније одаушевање, неће још за дуго дати заиста спремане младе уметнике, а најмање оно што би било најпотребније: младе уметнике са извесном рутином, то јест оном коју може дати једна академија са обилем могућности и за рад и за испитирање, и за самосталност и за диференцирање. Код нас, сем тога, немогућност диференцирања

следно подражавају, и дају готово цео један рефлекс оном развоја који је у Р. Радовић сам на својим платинама прешао за годину или две дана рада. Да сам на његовом месту ја бих то категорички забранио, или бих просто изумисао такве радове из списка године изложбе.

У вајарском одељењу на првом месту треба истаћи Божидара Обрадовића и Јосифа Мајзнера. Док је Обрадовић нешто сировији и статичнији, Мајзнер је сензибилнији и гравира ка оној могућој мери динамичног која се може изразити ван скульптуралних композиција. Обрадовић настоји да изрази у акту извесну збијеност, тврдоћу, опорост (чак и при строго овалном моделирању), док се Мајзнер труди да прикаже разгранат плати, дискретно, али истрајно на путу да осети покрет и у најситнијем делу материје која оваплоћује идеју. Занатски обојица имају још извесних малих недостатака, али то ће врло брзо стећи сталним радом.

Димитрије Тодоровић још нема овако изразити стил и самосталну поставу. Иван Ташчи је тек схватио Палавичинијев укус, и обдела ва га још на примитиван и неизражен начин. Ђорђе Костић почиње да дела мисаоно, лепим укусом, концентрисан на психофизики израз модела. Његов лежићи акт је врло добар рад, који га претставља као уметника чије ће зрело да објави моћна дела.

У школи г. Радовића ђаци инсу у својим делима потпуно једнаки. Има их која су потпуно подбадила, док одједном неки мали рад истог тог ђака згрпан правом вредношћу. Пример даје Т. Владимирвић. Док на низу платна не може да се отресе рђаво пласираних утицаја наставника, одједном на вршном пежазку („Праг“), баченом у угао, забиста. Слично је и код Дебенака, само са разликом да је један његов рад („Полуакт“), мада у стилу наставничком, суштина још савесно и свеже делце. Једнострани колорит, сувише одако схваћена комбинација тонова, допринели су да се несамоосталност и уоквиреност у шаблону ортању на готово свим репрезентатива овог курса. Дубровро је концентрисан више не

цртеж, али то не одређује његову вредност, јер око интересује хармонично издјелан рад. Ш. Лукић је под Радовићевом којом, ма да има извесног сензибилитета који га чини на други начин интересантнијим. Мамужић има свега један добар натирмом. Замалкић је под оном Радовићем од пре две године. Композиција и један портрете могу још да нам пруже заслућено о скором ослобађању и извесној самосталности. О. Михајловић има неколико ствари пројекте из ове ове ове дефиници. П. Николовић има један натирмом и полукрај који се могу претставити као стваричне са изгледом на самосталну будућност. Сокићева има један натирмом, веома ветао, који може да нас убеди о вредности тог талента.

Међу акварелима свако ће заузвати веома успеле радове Вој. Димитријевића. Овај младни савршено посматра, још боље реализује. Његове „Рибе“, или један ортр, претстављају дела која се јогу појавити и на ма којој изложби. Изврсна техника, зрело и мишљено комбиновање које базира на чулности и љубави за ову рсту сликања, чине да му треба дати пуно признање.

Даница Озмо даје добре дрвоесе, које настоји учинити суптилнијима уколико се тиче тврдићинија поставке. Лука Станковић: савесно схватио посао и трудио се да му акварел буде чист, јасан и импресиван. У цртежу чисте имитира Т. Ивановића. Има један добар портрете у акварелу, дајбаји су од ових Јов. Миладиригер-Корнова, Мил. Ђирић, Сергеје Соловјев, Драг. Петровић, ера Милосављевић и Влад. Бучевики. Најслабији је Соловјев, кога нема ничег самосталног у пољу.

Поред доста успешних копија дески из манастира Манасије, у коли г. Ивановића на вечерњем то обрело се много ђака који илично теже за диференцирањем. Посматрајући су била често ло интересантни, нарочито уколико се тиче П. Ђирковића, Памелијевића, М. Иванова. Креда материјал којим се, изгледа, јошје оперише у школи. Мишљено, Поточњак, Вукановић, дарски Анђелковић, Илић Шути, Антић, Атанацковић, Дор-

шка, Величковић и Вуксановић обилно су искористили акт да прикажу своје разноврне темпераменте. Благодарно је то што је оваква лична демонстрација била уопште могућна.

У холу имамо цео низ графичних радова који могу да се, у лепу својој вредности, ставе уз најбоље таленте на акварелу. Шуптур нам се приказало као мајстор линореза и може се с правом рећи да је његово савладавање, уопште графичко, изврсно. Сем тога он уме да ствара динамичке графичке композиције, и да им даје лични печат без поговора. Један мали натирмом, једна композиција, моменти са пристаништа, све су то дела која га још подижу изнад других.

Владимировић: „Праг“

Дебенак: „Полуакт“

и одабирања лежи и у факту да, сем једне галерије која је претезно модерна, нема уопште галерије мајстора разних времена и стилова.

Па ипак, претрпено се треба дивити оним младим људима који и у тој атмосфери стварају, и то добро. Поготову, и ти су наредни, треба се дивити оним младинама који успевају да се искољевају из куќавног подражавања наставника. Чини нам се да у неколико неог тачака идеја за тим да ствара копије наставничких радова. Јер, како би се другичије могло замислити да један млад и модеран сликар, као што је г. Иван Радовић, дозволити да га његови ђаци, добрим делом, тако до-

Пустите их нека леће!.. До ђавола с тим надумудривањем над „вечним правилима“ сликарства! Разуларите темпераменте, бар онда када треба да се прикажу публици! Па то је свега једном годишње! Да видимо, не, више, да осетимо ко вреди и где се исплатио труд. Професор који ће тражити или дозволити да га ђак подражава има и сувише лаксаво мишљење о својој вредности, а уметности посао не базира на правилима. Поглед, искрено оваплоћене емоцији, свој лични темперамент у колоритну, свежана коју огулеу, досада поред „исправних“ примера, то је пут којим се постаје уметник.

ДРАГАН АЛЕКСИЋ